

Parisa Liljestrand: Invigningsanförande vid den judiska internationella filmfestivalen

Talare

Parisa Liljestrand
Kulturminister

Datum

18 april 2026

Plats

Malmö

- 1 Jag är glad att få vara här och inviga den första upplagan av den judiska internationella filmfestivalen här i Malmö, på Palladium.

5 “Without our traditions, our lives would be as shaky as... as a fiddler on the roof!”

Så säger mjölkbonden Tevye i *Spelman på taket*, den mästerliga filmatiseringen av Sholem Aleichems berättelser om livet i en shtetl i Tsarrysland.

- 10 Men Tevye återkommer till en annan formulering: ”On the other hand...”

Han står för en värld där identiteten är given – men där verkligheten tvingar fram omprövning. Världen förändras. Och traditionen blir ett sätt att hålla balansen – inte minst när Tevye beslutar sig för att emigrera till Amerika.

15

Stephen Spielbergs släkthistoria skulle kunna vara en fortsättning på *Spelman på taket*. Hans mor- och farföräldrar lämnade dagens Ukraina för USA vid ungefär samma tid som Tevye.

- 20 I *Schindler's List* tar han sig an *Förintelsen*. Den lilla flickan i den röda kappan gör det ofattbara konkret och visar hur historien drabbar enskilda människor. Och Spielberg visar att filmhistorien inte skulle vara den samma utan bidragen från judiska filmskapare.

- 25 Med *Schindler's List* flyttas *Förintelsen* från historiebok till erfarenhet. Det blir inte längre något vi vet – utan något vi ser.

Så fortsätter berättelsen – från tradition till erfarenhet – in i nuet.

Det är också den rörelse som präglar denna festival.

Från katastrofen till vår egen tid – där krig och osäkerhet återigen präglar människors liv, också i och omkring Israel.

35

Berättelser om traditioner som samsas med nya värderingar – och om vardagen. Familjer som försöker hålla ihop. Generationer som inte alltid förstår varandra. Högtider som firas och traditioner som hedras. Utan dem vore våra liv lika ostadiga som spelmannen på taket.

40

Och det är avgörande. För judiskt liv är inte bara ett arv eller ett minne. Det är något levande.

45

Judiskt liv i Sverige har funnits i mer än 250 år. Det är inte något vid sidan av – det är en del av Sverige, och av Malmö. Malmö stad har till och med tagit fram en karta över judiskt liv här i staden. Den gör avtrycket tydligt.

50

Det är bara att se sig om här i omgivningarna: Just här på Palladium grundades den första WIZO-gruppen i Skåne, 1933. Mäster Hans Café vid Stortorget fungerade som mötesplats för polsk-judiska flyktingar på 60-talet. Nästan varje kvarter bär spår av judiskt liv. Den judiska internationella filmfestivalen blir ytterligare en nål att lägga till på Malmös judiska karta.

55

Jag vill avsluta med ett sista nedslag i filmens värld. Den judiska filmtraditionen visar att det går att tala om det svåraste utan att förenkla det – ibland också med humor.

60

I The Producers låter Mel Brooks två teatermän sätta upp en komisk musikal om Hitler. När han fick frågor om det, svarade han:

“Humor is just another defense against the universe.”

65

Efter allt detta – tradition, brott, minne, krig – finns något kvar. Förmågan att skratta. Inte bort från verkligheten, utan mitt i den.

Den judiska internationella filmfestivalen rör sig från det liv som en gång fanns, genom Förintelsens brott, in i vår egen tid – och vidare. Hela tiden förankrad i judisk tradition.

70

Med de orden vill jag önska er en fantastisk festival – och förklara den öppnad.

Tack.

75

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-04-27).</div>

Taggar

Moderaterna, Politiska tal

80

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/parisa-liljestrand-invigningsanforande-vid-den-judiska-internationella-filmfestivalen>

85

90

95

100

105